

Education-based needs assessment: a step toward effective prevention of AIDS

L Salehi*

F Salehi**

E Shakibazadeh*

* PhD Candidate, Department of Health Education and Promotion, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

**Prevention disease expert, Bandar Abbas University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran

*Abstract

Background: The prevalence of HIV/AIDS is dramatically increasing worldwide. Iran and the other Middle East countries have also encountered this increasing pattern.

Objective: The aim of this study was to assess the educational needs of Bandar-Abbas people about HIV/AIDS.

Methods: This descriptive analytical research was carried out on a sample population of 2123 persons who were randomly recruited for the study in 2003. A structured questionnaire was used for data collection. HIV/AIDS knowledge, attitude, self-efficacy, perceived susceptibility, perceived severity, and the information resource for HIV/Aids were assessed through interviews.

Findings: Our data showed that people had a good level of knowledge about HIV/AIDS, however no positive attitude toward this disease was observed. There was a relationship between age and the knowledge on transmission routes ($P=0.03$, $r=0.65$). Also, a significant correlation between education and the knowledge on different ways of transmission was demonstrated. No significant relationship between sex and the knowledge was established. Approximately, 40% of people were shown to have high level of self-efficacy in preventing the disease. Regarding the perceived severity, 48.7% believed that HIV/AIDS causes the patients to become weak and 34.7% thought that HIV/AIDS can expose people to other diseases. Most people described that their information on HIV/AIDS was obtained through mass media.

Conclusion: Promoting the level of social health is in close association with publicizing the level of knowledge among people and correcting their attitudes toward the disease. This topic should be highlighted in health promoting educational programs.

Keywords: Acquired Immune Deficiency Syndrome, Education, Need Assessment, Prevention

Corresponding Address: Faculty of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Email: leilisalehi@razi.tums.ac.ir

Tell: +98 9125396417

Received: 2008/03/09

Accepted: 2008/08/11

نیازسنجی آموزشی مردم شهر بندرعباس در خصوص بیماری ایدز

لیلی صالحی* فرخنده صالحی** الهام شکیبازاده*

* دانشجوی دکتری آموزش بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

** کارشناس مبارزه با بیماری‌های دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

آدرس مکاتبه: تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده بهداشت، گروه آموزش و ارتقای سلامت، تلفن ۰۹۱۲۵۳۹۶۴۱۷ Email: leilisalehi@razi.tums.ac.it
تاریخ دریافت: ۸۶/۱۲/۱۹ تاریخ پذیرش: ۸۷/۵/۲۱

*چکیده

زمینه: شیوع ویروس نقص ایمنی در جهان به سرعت رو به افزایش است. ایران و سایر کشورهای شرق میانه نیز با این افزایش مواجه‌اند.
هدف: مطالعه به منظور نیازسنجی آموزشی مردم شهر بندرعباس در مورد ایدز در سال ۱۳۸۱ انجام شد.
مواد و روش‌ها: در این مطالعه مقطعی حدود ۲۱۲۳ نفر از ساکنین این شهر به طور تصادفی در ۱۰ نقطه متفاوت شهر مورد مصاحبه قرار گرفتند. جهت جمع آوری داده‌ها از یک پرسش‌نامه استفاده شد که اعتبار و روایی آن مورد سنجش قرار گرفته بود. در پرسش‌نامه میزان آگاهی، نگرش، اعتماد به نفس، حساسیت افراد به ایدز HIV، شدت درک مردم برای پیشگیری، منافع و موانع آن و منابع کسب اطلاعات سؤال شدند. داده‌ها با آزمون‌های آماری تی مستقل، پیرسون، ضریب همبستگی و ANOVA تحلیل شدند.
یافته‌ها: سطح دانش و آگاهی مردم در خصوص این بیماری مطلوب بود، ولی نگرش مطلوبی بین سن و آگاهی در خصوص راه‌های انتقال بیماری رابطه معنی‌داری به دست آمد ($r = -0.165$, $p = 0.003$). رابطه بین تحصیلات و شناخت راه‌های انتقال بیماری معنی‌دار بود ($F = 3.41$, $p = 0$). ولی بین جنس و میزان آگاهی در این زمینه رابطه معنی‌داری وجود نداشت. در مورد منبع کسب آگاهی، ۷۶/۷۸٪ افراد اطلاعات خود را از تلویزیون به دست آورده بودند. ۴۰٪ افراد میزان اعتماد به نفس بالایی جهت پیشگیری از این بیماری داشتند. ۴۸/۷٪ افراد معتقد بودند در صورت ابتلا به ویروس ایدز بدنشان ضعیف خواهد شد و ۳۴/۷۲٪ معتقد بودند در صورت ابتلا، در معرض بیماری‌های مختلف قرار خواهند گرفت. ۸۷/۱۸٪ مردم عدم وجود واکنس علیه بیماری را مانعی در راه پیشگیری از آن می‌دانستند.
نتیجه‌گیری: جهت ارتقای سلامت جامعه، حفظ سطح مطلوب دانش مردم و تصحیح نگرش آنها، به برنامه‌های بازآموزی و نوآموزی نیاز است.

کلیدواژه‌ها: ایدز، نیازسنجی، آموزش، پیشگیری

*مقدمه:

ترکیه و قزاقستان نشان می‌دهد که این بیماری هنوز در کشور ایران از شیوع پایینی برخوردار است، لیکن این اعتقاد وجود دارد که آمارهای گزارش شده رسمی در ایران از دقت کافی برخوردار نباشند و تعداد مبتلایان حداقل ۴ برابر میزان گزارش شده باشد. اگرچه تا سال‌های اخیر نگرانی چندانی در مورد آگاهی مردم در خصوص انتقال و پیشگیری از این بیماری و برخورد با افراد مبتلا وجود نداشت. اما افزایش احتمال همه‌گیر شدن این بیماری، این موضوع را جزو اولویت‌های بهداشتی قرار داده است.^(۴)

ویروس نقص ایمنی در جهان به سرعت در حال گسترش است و باعث تضعیف و مرگ بسیاری از بزرگسالان در اوایل زندگی و آلودگی افراد مختلف می‌شود.^(۱) ایران و سایر کشورهای شرق میانه بارشده سریع این ویروس مواجه‌اند.^(۲،۳) از سال ۱۹۸۷ که اولین مورد ابتلا به این ویروس شناخته شد، تاکنون بیش از ۱۶ هزار مورد گزارش رسمی آلودگی به این ویروس در ایران وجود دارد. اعتیاد تزریقی عامل ۶۶/۷ درصد انتقال ویروس ایدز در ایران است و مقایسه میزان آلودگی به ویروس ایدز در ایران و بعضی از کشورهای همسایه مانند آذربایجان،